

Spilleformer og banestørrelser i børne- og ungdomsfodbold

En undersøgelse foretaget af DBU og lokalunionerne

– fra leg til landshold

Udgiver

Dansk Boldspil-Union

Layout/dtp

DBU Grafisk
Bettina Emcken
Lise Fabricius
Henrik Vick

Foto

Per Kjærbye
Morten Nielsen

Styregruppe

DBU Bredde
Morten Nielsen
Anders Rørtoft-Madsen
DBU Jylland
David Kiær Nielsen
DBU Sjælland
Michael Juul
DBU København
Brian Molberg
DBU Fyn
Mogens Jørgensen
DBU Elite
Steen Gleie
DBU's Landstrænergruppe
Peter Bonde

Udarbejdet

Efterår 2012

Indhold

- 3** Indledning
- 5** Formål
- 7** Processen
- 10** Resultater
- 13** Kvalitative resultater
- 15** Konklusion
 - U-8 Dreng A
 - U-8 Dreng C
 - U-9 Piger B
 - U-10 Dreng A
 - U-10 Dreng B
 - U-10 Dreng C
 - U-12 Dreng B
 - U-12 Piger B
 - U-13 Dreng A
 - U-13 Dreng C
 - U-14 Dreng A
 - U-14 Piger A
 - U-14 Piger C
- 19** Perspektivering
- 16** Afslutning

Spilleformer og banestørrelser i børne- og ungdomsfodbold

Indledning

Indledning

DBU undersøger løbende, om aktiviteter og koncepter opfylder de målsætninger og formål, som er sat. Det sker for at sikre en tilfredsstillende kvalitet og undersøge, om der er behov for eventuelle ændringer.

Dette er også gældende for vores børne- og ungdomsfodbold, som indenfor en kort årrække har gennemgået store forandringer til gavn for udviklingen af dygtige fodboldspillere. Når vi har snakket om spilleformer og banestørrelse har diskussionen ofte været baseret på holdninger. Vi ønsker nu tage udgangspunkt i et mere dokumenteret grundlag.

Der er derfor opstået et behov for, at vi laver vores egen undersøgelse af egne spilleformer og banestørrelser i børne- og ungdomsfodbolden i Danmark.

Baggrund

DBU igangsatte for snart 10 år siden en større udviklingsproces af børne- og ungdomsfodbolden herunder blandt andet indførelsen af nye spilleformer og banestørrelser. I 2006 udkom så det første hæfte med titlen 'Holdninger og handlinger,' som i dag danner grundlaget for, hvordan børn og unge spiller fodbold. Holdninger og handlinger har siden da gennemgået større revideringer i 2008 og 2012. Dette er en løbende proces, som undervejs er blevet udvidet, revideret og evalueret. Ideen bag nye spilleformer er blandt andet inspireret af en række udenlandske undersøgelser, som påviste involveringsgraden i forskellige spilleformer.

I forhold til den overordnede implementeringsplan for Holdninger og handlinger skal alle spilleformer og banestørrelser harmoniseres på tværs af lokalunionerne. For at skabe større overskuelighed for alle implicerede parter er det relevant at lave vores egen undersøgelse af spilleformer og banestørrelser i dansk børne- og ungdomsfodbold for at understøtte implementeringen af Holdninger og handlinger.

I nærværende undersøgelse har vi lavet en status på vores spilleformer og banestørrelser i børne- og ungdomsfodbolden for at sikre, at spilleformerne er tidssvarende og opfylder målsætningerne om, at den enkelte spiller har flest mulige aktioner i kampen for at udvikle spilleren bedst muligt i tråd med DBU's Spillerudviklingsfilosofi.

Spilleformer og banestørrelser i børne- og ungdomsfodbold

Formål

Formål

Bredden og eliten i dansk fodbold hænger sammen. For både at fastholde flere børn og unge i fodbolden, men samtidig holde fokus på at udvikle flere og dygtigere fodboldspillere til glæde for dansk topfodbold, har Holdninger og handlinger betydet, at medlemstallet i børne- og ungdomsfodbold i dag er stigende. Spilleformer og banestørrelser har en vis betydning for denne udvikling. Det er derfor vigtigt, at vi får undersøgt, om vores udbud af spilleformer/banestørrelser stadig er de rette til at fortsætte den positive udvikling, som er igangsat. Det er derfor relevant at foretage denne undersøgelse.

Vi er i øjeblikket i en situation, hvor udbuddet af spilleformer i børne- og ungdomsfodbolden ikke er ensartet. Undersøgelsen skal derfor være med til at give en bedre overskuelighed i vores spilleformer og bane vejen for at fremme harmoniseringen på tværs af DBU's lokalunioner.

Undersøgelsen skal desuden være med til yderligere at understøtte den røde tråd fra leg til landshold samt sikre en optimeret spillerudvikling i børne- og ungdomsfodbolden for at styrke talentarbejdet.

Tidssvarende spilleformer skal også tiltrække og fastholde langt flere børn og unge i sporten.

Den færdige rapport skal skabe grundlag for en eventuel revidering af vores nuværende udbud af spilleformer.

Spilleformer og banestørrelser i børne- og ungdomsfodbold

Processen

Processen

Siden den seneste revidering af hæftet Holdninger og handlinger blev udgivet i januar 2012, har der for at kvalificere debatten om udbud af spilleformer og for at sikre tilstrækkelig viden på området, været et stigende ønske om at få foretaget egne undersøgelser under danske forhold af de spilleformer, der i dansk børne- og ungdomsfodbold udbydes.

Et oplæg med beskrivelse af 'Projekt undersøgelse af spilleformer' blev forelagt DBU's Børneudvalg og DBU's Ungdomsudvalg (nu DBU's Børnegruppe og DBU's Ungdomsgruppe) i maj 2012. Grupperne drøftede hermed oplægget og indstillede, at projektet skulle igangsættes. Grupperne henviste til, at denne undersøgelse skulle varetages af en styregruppe bestående af børne- og ungeansvarlige fra administrationerne i DBU og lokalunionerne. Styregruppens første initiativ skulle være udarbejdelse af en procesplan over forløbet, der herefter skulle godkendes af DBU's Breddeudvalg.

På baggrund af ovenstående blev denne styregruppe nedsat, og efter første møde blev der lagt en procesplan, der blev forelagt DBU's Breddeudvalg. Breddeudvalget godkendte herefter procesplanen og gav godkendelse til at igangsætte disse undersøgelser, der har til formål at kaste lys over børn og unges involveringsgrad i de respektive spilleformer.

Der udbydes i dag kampe i 3v3, 5v5, 7v7, 9v9 og 11v11. I mange af disse spilleformer findes der anbefalinger til forskellige banestørrelser. Kampene anbefales spillet på banestørrelser, der defineres som idealstørrelser, men der er i spilleformerne ydermere defineret banestørrelser med størrelser, der angives som minimum og maksimum banestørrelser.

Vi har i undersøgelsen valgt at benytte os af et udsnit af de årgange, der spiller i de spilleformer, der udbydes. I undersøgelsen har vi observeret på U-8 Dreng, U-9 Piger, U-10 Dreng, U-12 Dreng, U-12 Piger, U-13 Dreng, U-14 Piger og U-14 Dreng. Vi har i de forskellige årgange benyttet os af spillere på forskellige spillemæssige niveauer. For at sikre en så bred undersøgelse som muligt, er der både

målt på spillere, der tilhører det højeste niveau på årgangene samt på spillere i mellemste eller laveste niveau. Dette har vi valgt i erkendelse af, at spillere på forskellige niveauer har forskellige fodboldtekniske krav og behov til det areal, der er tilgængeligt i de respektive spilleformer.

I valget af de årgange, der er benyttet til undersøgelsen, har det været prioriteret, at det er årgange, der i større eller mindre grad er berørt af de uens udbud af spilleformer, der spilles kampe i under DBU's lokalunioner. Dette er gjort for at sikre, at de svar undersøgelserne vil give, primært vil relatere sig til netop de årgange, hvor udfordringen er størst. Styregruppen har som et naturligt valg prioriteret, at undersøgelsen er foretaget i både drenge- og pigefodbolden. Primært for at sikre et så bredt output som muligt og for at blive klogere på, om det forholder sig ensartet med involveringen pr. spiller uanset kønnet.

I årgangene repræsenteret i undersøgelsen er det gennemgående, at vi har observeret på den spilform og banestørrelse, der anbefales jf. Holdninger og handlinger. Ydermere har vi som udgangspunkt observeret de samme årgange i spilformen under samt spilformen over den anbefalende. Ligeledes har vi i et udvalg af disse kampe også observeret på de forskellige banestørrelser, der udbydes i spilformen.

Spilleformerne, der udbydes, som vi kender dem i dag, udbydes forskelligt fra landsdel til landsdel. På baggrund af dette har vi i undersøgelsen benyttet os af spillere, der til daglig spiller fodbold i både Øst- og Vestdanmark. I undersøgelsen har spillere, der til daglig spiller i klubber under DBU København, DBU Sjælland og DBU Jylland været benyttet i testkampe samt få på forhånd arrangerede kampe. Der er hentet data fra ca. 60 fodboldkampe af 20 minutters varighed afviklet dels i DBU Jyllands fodboldcenter Tilst, DBU Brøndby og ydermere ved et enkelt U10 børnefodboldstævne.

Opsamling af data til brug for undersøgelserne er hentet gennem videooptagelser af en række fodboldkampe i forskellige spilleformer. Til at kunne analysere disse kampe har vi udarbejdet et observations-skema, der har givet mu-

lighed for at kunne opsamle det antal forskellige aktioner, som kampene i de forskellige spilleformer byder på.

Der er mange forskellige overvejelser, der har dannet grundlag for, hvilke aktioner i de respektive spilleformer, der bør måles på, hele spørgsmålet om, hvor specifikt der skal observeres på de enkelte aktioner, eksempelvis en pasning og dennes definition på, om det har været en succesfuld pasning osv.

Observationer kan ses fra mange forskellige vinkler. Set ud fra et eliteperspektiv vil aktioner i en spilform, der eventuelt fordrer 'Spil på 3. mand,' 'Vendinger på mere end 90 grader med et maksimalt antal berøringer' osv. sandsynligvis være højt prioriteret. Disse observationer er også yderst interessante og af stor vigtighed for spillere der kan kategoriseres på dette niveau. Men når vi i denne undersøgelse primært henvender os til spillere under 12 år (børnefodbold) og i mindre grad til spillere under 14 år (tidlig ungdomsfodbold), så er det i høj grad relateret til spillere, der spiller på breddeniveau. På baggrund af ovenstående er der i undersøgelsen lagt vægt på at måle på mange af fodboldspillet's basale aktioner.

Helt overordnet er der vurderet på, hvad der opfattes som vigtigste aktioner for spillere i denne primære målgruppe. Effektiv spilletid, det gennemsnitlige antal aktioner pr. spiller, herunder afleveringer/modtagninger, driblinger/tacklinger og i det hele taget antallet af 1 mod 1-situationer er vægtet højt i undersøgelsen. Observationskemaet indeholder ligeledes en registrering af, hvorledes de scorede mål i kampene bliver til, samt i det hele taget afslutninger på målet. Bliver der scoret/afsluttet efter indlæg, efter dribling, efter kort eller langt opspil, på langskud osv.

Til at verificere de parametre i undersøgelsen, der er prioriteret at måle på, har det samlede oplæg til undersøgelserne bl.a. bestående af procesplanen og valget af aktioner til observationskemaet været forelagt DBU's Landstrænergruppe bestående af trænere fra A-landsholdet, U21-landsholdet samt trænere fra alle U-landsholdene på drengesiden. Landstrænergruppen nikkede godkendende til oplægget og tilkendegav, at de igangsatte undersøgelser er et godt initiativ til at samle viden på området og til at kvalificere debatten om at få harmoniseret udbuddet

af spilleformer således, at diskussionerne nu i højere grad kan foregå på baggrund af viden frem for holdninger.

Landstrænergruppen pegede ydermere på, at strategien om den spillerudviklingsfilosofi, der i 'Den nye vej' (Den røde tråd) er beskrevet, ligger fast. Det skal prioriteres, at der skabes miljøer, hvor der udvikles spillere, der er: Gode til at dribble/finte/vende – Er pasningsstærke – Mestrer mange typer af afslutninger – Kan spille på små områder og kan agere under pres. Landstrænergruppen anbefaler, at det harmoniserede stævne- og turneringsudbud i de respektive årgange tilskynder til miljøer, hvor flest mulige spillere kan udvikle ovenstående kompetencer.

Spilleformer og banestørrelser i børne- og ungdomsfodbold

Resultater

Resultater

I det følgende afsnit præsenteres de fleste af de tal, vi har fået optalt ved gennemsyn af kampene. For overskuelighedens skyld er der nogle af tallene, som udelades i denne del. Der er dog tale om tal, som, vi vurderer, ikke har den store betydning i forhold til et samlet overblik. Samtlige tal kan ses i bilagsmaterialet, hvis det ønskes.

Kvantitative resultater

Vi har valgt at operere med nogle forskellige begreber, som vi efterfølgende har optalt forekomsten af. De enkelte begreber forklares her:

Beskrivelse	Definition	Begrundelse
Effektiv spilletid	Den tid, hvor begge hold har mulighed for at spille bolden.	Giver et udtryk for spillets intensitet.
Boldberøring pr. spiller	Involvering pr. spiller i kamp.	Specifik undersøgelse af hvor mange boldberøringer hver spiller har i de forskellige spilleformer 3v3, 5v5, 7v7, 9v9 og 11v11
Antal mål	Scoring	Antallet af mål siger noget om, hvor ofte spillerne får succesoplevelser med det ultimative inden for fodbold.
Antal afslutninger	Forsøg på at score	Fortæller noget om, hvor mange gange, det er muligt at spille sig frem til muligheden for at score.
Antal indlæg	Afleveringer fra banens sider ind foran mål	Et højt hhv. lavt antal indlæg siger noget om spillets udvikling, og hvor på banen, der er plads at spille på.
Antal afleveringer	Et forsøg på at spille bolden til en medspiller.	Antallet af afleveringer siger dels noget om spillets udvikling, dels noget om den enkeltes involveringsgrad.
Antal driblinger	Et forsøg på at passere en modstander på egen hånd med bolden.	Antallet af driblinger siger noget om spillets udvikling, og hvor meget/lidt plads der er, hvilket forventeligt afspejles med modsat fortegn i succesraten.
Antal tacklinger	Et forsøg på at tage bolden fra en modstander, som har den.	Giver et indblik i, hvor sammenpresset spillet er.
Antal 'interceptions'	Et forsøg på at opsnappe bolden undervejs i en aflevering – altså tage den fra modstanderne uden at tackle.	Fortæller noget om spillets udvikling og den enkeltes involveringsgrad.

Her er et overblik over de optalte tal:

Række	Niveau	Spilleform	Banestørrelse	Effektiv spilletid %	Aktioner pr. spiller	Aktioner pr. min. eff. tid	Antal mål	Antal afslutninger	Antal indlæg	Antal afleveringer	Antal driblinger	Antal tacklinger	Antal interceptions	Antal modtagninger
U-8 Dreng	A	3v3	12x18m	72	60	4,2	10	24	1	137	22	63	24	81
U-8 Dreng	A	3v3	13x21m	69	49	3,6	9	29	2	113	29	32	38	39
U-8 Dreng	A	5v5	24x30m	63	27	2,1	6	20	17	67	34	41	12	73
U-8 Dreng	A	5v5	32x51m	78	27	1,7	4	9	4	96	26	35	19	76
U-8 Dreng	A	7v7	40x56m	84	22	1,3	1	18	3	109	39	45	11	75
U-8 Dreng	A	7v7	40x56m	84	22	1,3	3	9	7	73	59	63	51	43
U-8 Dreng	C	3v3	12x18m	46	38	4,1	5	37	0	80	25	19	16	48
U-8 Dreng	C	3v3	13x21m	45	50	5,6	0	27	3	98	29	28	65	47
U-8 Dreng	C	5v5	24x30m	53	22	2,1	2	32	4	64	20	33	24	36
U-8 Dreng	C	5v5	32x51m	82	11	0,7	4	6	3	42	8	17	4	25
U-9 Piger	B	3v3	12x18m	35	47	6,7	4	22	7	101	38	45	39	24
U-9 Piger	B	5v5	20x25m	51	33	3,2	6	24	3	123	29	59	55	30
U-9 Piger	B	5v5	32x51m	58	31	2,7	2	11	5	82	72	91	34	15
U-9 Piger	B	7v7	40x56m	67	27	2,0	3	13	5	103	76	100	59	18
U-10 Dreng	A	5v5	24x30m	58	38	3,3	5	14	11	141	31	23	34	121
U-10 Dreng	A	5v5	32x51m	72	48	3,3	3	8	17	148	52	52	76	121
U-10 Dreng	A	7v7	40x56m	79	34	2,2	5	12	4	151	50	61	59	138
U-10 Dreng	A	7v7	56x68m	76	14	0,9	3	6	2	81	20	19	16	53
U-10 Dreng	C	5v5	24x30m	63	26	2,1	8	14	16	81	23	33	20	64
U-10 Dreng	C	5v5	32x51m	68	49	3,6	9	20	13	142	51	58	71	130
U-10 Dreng	C	7v7	40x56m	65	22	1,7	6	15	17	90	32	44	40	60
U-10 Dreng	C	7v7	40x56m	63	24	1,9	1	25	14	99	38	36	27	97
U-10 Dreng	A	5v5	24x30m	67	46	3,4	3	28	9	175	50	34	27	129
U-10 Dreng	A	5v5	32x51m	69	40	2,9	4	11	7	160	53	34	18	116
U-10 Dreng	A	7v7	40x56m	80	35	2,2	1	12	5	198	53	34	29	156
U-10 Dreng	A	7v7	56x68m	69	24	1,7	2	13	12	131	41	16	23	102
U-10 Dreng	B	5v5	24x30m	57	53	4,6	8	27	5	153	58	95	80	104
U-10 Dreng	B	5v5	32x51m	67	47	3,5	1	19	11	142	54	62	90	86
U-10 Dreng	B	7v7	40x56m	81	43	2,7	9	30	33	170	95	91	38	139
U-12 Dreng	B	5v5	32x51m	72	46	3,2	4	14	9	164	39	63	57	107
U-12 Dreng	B	7v7	40x56m	91	29	1,6	1	17	9	147	44	52	27	114
U-12 Dreng	B	9v9	68x72m	81	32	2,0	0	12	13	193	49	51	143	107
U-12 Piger	B	5v5	24x30m	68	53	3,9	4	24	15	158	62	54	90	127
U-12 Piger	B	7v7	36x50m	72	33	2,3	0	26	6	174	16	38	30	168
U-12 Piger	B	7v7	40x56m	83	35	2,1	8	14	8	150	62	46	74	122
U-12 Piger	B	9v9	68x72m	72	18	1,3	1	11	6	130	27	53	17	75
U-13 Dreng	A	7v7	40x56m	54	32	3,0	3	9	15	189	47	36	28	115
U-13 Dreng	A	9v9	68x72m	66	17	1,3	1	5	6	148	18	23	19	93
U-13 Dreng	A	11v11	68x105m	80	17	1,1	2	7	7	155	21	39	12	131
U-13 Dreng	C	7v7	40x56m	56	36	3,2	5	12	18	163	42	59	83	126
U-13 Dreng	C	9v9	68x72m	61	31	2,5	10	8	8	188	40	47	71	188
U-13 Dreng	C	11v11	68x105m	60	14	1,2	7	7	4	109	28	20	35	103
U-14 Dreng	A	7v7	40x56m	72	32	2,2	3	20	15	173	37	39	28	137
U-14 Dreng	A	9v9	68x72m	71	23	1,6	1	10	7	170	37	43	18	126
U-14 Dreng	A	11v11	68x105m	79	24	1,5	1	8	11	217	32	42	30	182
U-14 Piger	A	7v7	40x56m	69	31	2,2	2	8	12	153	25	43	29	161
U-14 Piger	A	9v9	68x72m	71	22	1,5	2	6	13	157	20	52	27	127
U-14 Piger	A	11v11	68x105m	63	14	1,1	2	15	12	113	16	38	21	91
U-14 Piger	C	7v7	40x56m	61	28	2,3	3	17	9	146	33	49	28	103
U-14 Piger	C	9v9	68x72m	87	19	1,1	5	10	4	126	51	60	14	79
U-14 Piger	C	11v11	68x105m	82	21	1,3	4	11	5	143	67	71	24	135
U-10 Dreng	A	5v5	24x30m	60	44	3,7	9	14	22	169	36	28	75	89
U-10 Dreng	A	5v5	24x30m	56	63	5,6	10	26	17	177	55	46	201	97
U-10 Dreng	A	5v5	24x30m	60	42	3,5	5	27	19	147	43	31	78	73
U-10 Dreng	A	5v5	24x30m	64	45	3,5	4	35	16	161	43	44	75	69

Spilleformer og banestørrelser i børne- og ungdomsfodbold

Kvalitative resultater

Kvalitative resultater

Udover de faktiske antal af alle mulige forskellige aktioner, er det selvfølgelig interessant at kigge og observere på kampene. Hvad er det for en type pasninger, der spilles, hvilke kvaliteter fremelsker de forskellige spilleformer og banestørrelser osv. Det vil selvsagt være meget subjektivt, hvordan man opfatter de forskellige spilleformer. Samtidig vil det være enormt omfattende at beskrive i bund, de tanker, vi har gjort os og de vurderinger, vi har diskuteret, når vi har kigget på kampene gennem den kvalitative lup. I stedet for at inddrage alle disse observationer og vurderinger her lidt ude af kontekst, så bliver de inddraget i konklusionsafsnittet under de forskellige årgange og spilleformer, hvor det giver mening at gøre dette. Ligeledes vil der blive udarbejdet præsentationsmateriale med videoklip af udvalgte sekvenser fra forskellige kampe.

Spilleformer og banestørrelser i børne- og ungdomsfodbold

Konklusion

Konklusion

Helt overordnet set kan man drage følgende konklusioner:

- Der er højere effektiv spilletid, jo større bane, der spilles på.
- Der er flere aktioner pr. spiller, jo færre spillere, der er på banen, og jo mindre banen er.
- Når man udligner forskellen på den effektive spilletid, er der langt flere aktioner pr. spiller, mens bolden er i spil i små spil end i større spil.

En sammensmeltning af disse konklusioner kunne være, at man altid vil kunne argumentere for en højere involveringsgrad, når der er færre spillere på mindre arealer. Eller med andre ord, så holder det absolut vigtigste argument for indførelsen af 3- og 5-mandsfodbold fuldstændig.

En konsekvens af, at den effektive spilletid falder, i takt med færre spillere og mindre bane kunne være, at vi fremadrettet skriver ind i Holdninger og Handlinger, at der til alle (børne- og ungdoms)fodboldkampe skal være 3-5 kampbolde til rådighed fordelt rundt om banen. Forældre/tilskuerne på sidelinjen agerer således 'bolddrenge', mens spillerne blot ibrugtager en ny bold med det samme for på den måde at holde den effektive spilletid højest mulig.

Derudover har vi kigget på de enkelte årgange og niveauer og samlet følgende konklusioner:

U-8 Dreng A

U-8 Dreng A	A	3v3	12x18m	72	60	4,2	10	24	1	137	22	63	24	81
U-8 Dreng A	A	3v3	13x21m	69	49	3,6	9	29	2	113	29	32	38	39
U-8 Dreng A	A	5v5	24x30m	63	27	2,1	6	20	17	67	34	41	12	73
U-8 Dreng A	A	5v5	32x51m	78	27	1,7	4	9	4	96	26	35	19	76
U-8 Dreng A	A	7v7	40x56m	84	22	1,3	1	18	3	109	39	45	11	75
U-8 Dreng A	A	7v7	40x56m	84	22	1,3	3	9	7	73	59	63	51	43

Der er flere mål og afslutninger i de mindste spil, mens der er flere driblinger og tacklinger i de større spil. Flere driblinger og tacklinger indikerer flere 1:1 situationer, som er noget, der vægtes højt i DBU's spillerudviklingsfilosofi.

U-8 Dreng C

U-8 Dreng C	C	3v3	12x18m	46	38	4,1	5	37	0	80	25	19	16	48
U-8 Dreng C	C	3v3	13x21m	45	50	5,6	0	27	3	98	29	28	65	47
U-8 Dreng C	C	5v5	24x30m	53	22	2,1	2	32	4	64	20	33	24	36
U-8 Dreng C	C	5v5	32x51m	82	11	0,7	4	6	3	42	8	17	4	25

I 3v3 tyder det på, at den store bane er mest fordelagtig (der er generelt flest aktioner). I 5v5 er det omvendt, hvilket tyder på, at den store 5v5 bane simpelthen er for stor.

Der er flest aktioner og flest af alle typer aktioner på nær tacklinger i det største 3v3 spil sammenlignet med de øvrige.

U-9 Piger B

U-9 Piger	B	3V3	12x18m	35	47	6,7	4	22	7	101	38	45	39	24
U-9 Piger	B	5V5	20x25m	51	33	3,2	6	24	3	123	29	59	55	30
U-9 Piger	B	5V5	32x51m	58	31	2,7	2	11	5	82	72	91	34	15
U-9 Piger	B	7V7	40x56m	67	27	2,0	3	13	5	103	76	100	59	18

Der er flere mål og flere afslutninger i de små spil, mens der er flere driblinger og tacklinger i de større spil. Flere driblinger og tacklinger indikerer flere 1:1 situationer, som er noget, der vægtes højt i DBU's spillerudviklingsfilosofi.

U-10 Dreng A

U-10 Dreng	A	5V5	24x30m	58	38	3,3	5	14	11	141	31	23	34	121
U-10 Dreng	A	5V5	32x51m	72	48	3,3	3	8	17	148	52	52	76	121
U-10 Dreng	A	7V7	40x56m	79	34	2,2	5	12	4	151	50	61	59	138
U-10 Dreng	A	7V7	56x68m	76	14	0,9	3	6	2	81	20	19	16	53
U-10 Dreng	A	5V5	24x30m	67	46	3,4	3	28	9	175	50	34	27	129
U-10 Dreng	A	5V5	32x51m	69	40	2,9	4	11	7	160	53	34	18	116
U-10 Dreng	A	7V7	40x56m	80	35	2,2	1	12	5	198	53	34	29	156
U-10 Dreng	A	7V7	56x68m	69	24	1,7	2	13	12	131	41	16	23	102
U-10 Dreng	A	5V5	24x30m	60	44	3,7	9	14	22	169	36	28	75	89
U-10 Dreng	A	5V5	24x30m	56	63	5,6	10	26	17	177	55	46	201	97
U-10 Dreng	A	5V5	24x30m	60	42	3,5	5	27	19	147	43	31	78	73
U-10 Dreng	A	5V5	24x30m	64	45	3,5	4	35	16	161	43	44	75	69

Der er klart flere afleveringer og modtagninger på den anbefalede banestørrelse kontra den maksimalt tilladte i 7v7 spillet. 5v5 og 7v7 ligger meget tæt på hinanden, dog ligger 7v7 på idealstørrelsen lidt højere på næsten alle parametre.

U-10 Dreng B

U-10 Dreng	B	5V5	24x30m	57	53	4,6	8	27	5	153	58	95	80	104
U-10 Dreng	B	5V5	32x51m	67	47	3,5	1	19	11	142	54	62	90	86
U-10 Dreng	B	7V7	40x56m	81	43	2,7	9	30	33	170	95	91	38	139

De samme tendenser som i U-10 Dreng A.

U-10 Dreng C

U-10 Dreng	C	5V5	24x30m	63	26	2,1	8	14	16	81	23	33	20	64
U-10 Dreng	C	5V5	32x51m	68	49	3,6	9	20	13	142	51	58	71	130
U-10 Dreng	C	7V7	40x56m	65	22	1,7	6	15	17	90	32	44	40	60
U-10 Dreng	C	7V7	40x56m	63	24	1,9	1	25	14	99	38	36	27	97

Det store 5v5 spil ligger højest på alle parametre i forhold til både det anbefalede 5v5 spil samt 7v7 spillet på anbefalet banestørrelse.

U-12 Dreng B

U-12 Dreng	B	5V5	32x51m	72	46	3,2	4	14	9	164	39	63	57	107
U-12 Dreng	B	7V7	40x56m	91	29	1,6	1	17	9	147	44	52	27	114
U-12 Dreng	B	9V9	68x72m	81	32	2,0	0	12	13	193	49	51	143	107

Der er ikke den store statistiske forskel på de to spil 7v7 og 9v9, mens 5v5 på den store bane heller ikke adskiller sig i voldsom negativ grad. Det indikerer, at 7v7 spillet nok matcher meget godt på dette trin.

U-12 Piger B

U-12 Piger	B	5V5	24x30m	68	53	3,9	4	24	15	158	62	54	90	127
U-12 Piger	B	7V7	36x50m	72	33	2,3	0	26	6	174	16	38	30	168
U-12 Piger	B	7V7	40x56m	83	35	2,1	8	14	8	150	62	46	74	122
U-12 Piger	B	9V9	68x72m	72	18	1,3	1	11	6	130	27	53	17	75

9v9 spillet ligger lavest på stort set alle parametre. Der er flere afleveringer i det lille 7v7 spil, mens der er flere driblinger og tacklinger i det på den ideelle bane = flere 1:1 situationer. 5v5 spillet på den anbefalede banestørrelse viser i tal meget det samme som 7v7 på den anbefalede banestørrelse.

U-13 Dreng A

U-13 Dreng	A	7V7	40x56m	54	32	3,0	3	9	15	189	47	36	28	115
U-13 Dreng	A	9V9	68x72m	66	17	1,3	1	5	6	148	18	23	19	93
U-13 Dreng	A	11V11	68x105m	80	17	1,1	2	7	7	155	21	39	12	131

Der er flere driblinger og tacklinger i 7v7 = flere 1:1 situationer, mens 9v9 og 11v11 ligner hinanden rigtig meget. Ved gennemsyn af spillet 9v9 er der næsten kun spil i banens bredderetning. Det hele indikerer, at der er for meget plads (banen er for stor) i 9- og 11-mands.

U-13 Dreng C

U-13 Dreng	C	7V7	40x56m	56	36	3,2	5	12	18	163	42	59	83	126
U-13 Dreng	C	9V9	68x72m	61	31	2,5	10	8	8	188	40	47	71	188
U-13 Dreng	C	11V11	68x105m	60	14	1,2	7	7	4	109	28	20	35	103

Der er flere driblinger og tacklinger i 7v7 = flere 1:1 situationer, mens 9v9 og 11v11 ligner meget hinanden.

U-14 Dreng A

U-14 Dreng	A	7V7	40x56m	72	32	2,2	3	20	15	173	37	39	28	137
U-14 Dreng	A	9V9	68x72m	71	23	1,6	1	10	7	170	37	43	18	126
U-14 Dreng	A	11V11	68x105m	79	24	1,5	1	8	11	217	32	42	30	182

Alle parametre ligger stort set ens på både 7-, 9- og 11-mands. Der er dog flere afleveringer og flere modtagninger i 11-mands, end i de to andre. Dette indikerer, at spillerne er ved at være klar til 11-mands spillet i denne alder.

U-14 Piger A

U-14 Piger	A	7V7	40x56m	69	31	2,2	2	8	12	153	25	43	29	161
U-14 Piger	A	9V9	68x72m	71	22	1,5	2	6	13	157	20	52	27	127
U-14 Piger	A	11V11	68x105m	63	14	1,1	2	15	12	113	16	38	21	91

7- og 9-mands ligger meget lige, mens 11-mands ligger lavest på samtlige parametre. Ved gennemsyn af video fra spillet 9v9 er der enormt meget spil i banens bredderetning.

U-14 Piger C

U-14 Piger	C	7V7	40x56m	61	28	2,3	3	17	9	146	33	49	28	103
U-14 Piger	C	9V9	68x72m	87	19	1,1	5	10	4	126	51	60	14	79
U-14 Piger	C	11V11	68x105m	82	21	1,3	4	11	5	143	67	71	24	135

9-mands ligger lavest på næsten alle parametre. 7- og 11-mands ligner hinanden meget i tallene; undtagen driblinger og tacklinger, hvor 11-mands ligger væsentligt højere = flere 1:1 situationer.

Spilleformer og banestørrelser i børne- og ungdomsfodbold

Perspektivering

Perspektivering

Ved granskning af de indkomne resultater og gennem de konklusioner vi har gjort på baggrund af disse, rejser der sig en række spørgsmål og muligheder, som styregruppen bag denne rapport gerne vil forsøge at sætte lidt fokus på.

Faglighed vs. praktik

Vi har drøftet den rent praktiske side af sagen en del – altså, hvordan foregår tingene egentlig i virkeligheden ude i klubberne? Når vi anbefaler, at 7-mands spilles på en bane, der er 40 x 56 m., er det så også det, der foregår? Det er vores klare overbevisning, at der rigtig mange steder går på kompromis og i stedet spilles på tværs af en ½ 11-mandsbane – altså ca. 52 x 68 m. Vi er enige om, at dette ikke i første omgang skal være en hæmsko for, hvad de faglige argumenter siger, og hvordan DBU mener, at man bedst udvikler fodboldspillere. Men vi må omvendt også konstatere, at det er en afgørende faktor både i forhold til slutresultatet, men også i forhold til beslutningsprocessen, hvis klubberne skal sige ja til at ændre på den nuværende praksis.

Antal spilleformer

Hvor mange forskellige spilleformer skal vi have? Svaret er ikke entydigt, men vi vurderer, at det er værd at overveje, om fem forskellige spilleformer (3-, 5-, 7-, 9- og 11-mands) er den ideelle konstellation. Der er helt klart nogle indikationer på, at nogle baner på et tidspunkt er for små, mens andre omvendt er for store til et vist tidspunkt. Den udfordring kunne man delvist løse ved at ændre på størrelsen af banen i stedet for også at ændre spilleformen. Eksempelvis ser det ud til i U-10 Drengene (i hvert fald for de dygtigste), at langt de fleste af de positive elementer, der er i at gå op til at spille 7-mands også kunne imødekommes ved at spille 5-mands, men på en større bane.

Relation til det færdige spil (11-mands)

Hvor stor relevans har den enkelte spilleform i forhold til det store endemål i form af 11-mandsspillet? Ved gennemsyn af dele af videomaterialet har vi i hvert fald fået syn for, at ikke alle spilleformer giver lige mange aktioner, der ligner noget, der kunne være taget ud af en 11-mandskamp.

Som et eksempel var der for U-8 Drengene C i 5v5 på den maksimale banestørrelse virkelig meget løb med bolden uden, at der kom en modstander i vejen. Ikke just noget der udvikler spillerne til at kunne agere i et større og mere komplekst spil.

Både 7-mands og i særdeleshed 9-mands gav et indtryk af et spil, som godt nok var fodbold, men hvor overførselsværdien til 11-mands ikke var ret stor. Som tidligere beskrevet var der i 9-mands voldsomt mange afleveringer i banens tværretning. Vi vurderer, at dette til dels skyldes, at banen er så anderledes proportioneret (næsten kvadratisk) dels, at spillerne ikke er vant til spilleformen og dels, at 8 markspillere giver et underligt 'ujævnt' antal i forhold til positioneringen på banen.

Som en konsekvens af disse forskellige observationer og betragtninger anbefaler styregruppen, at man i løbet af 2013 får afprøvet et 8v8-spil på en halv 11-mandsbane. Spillet kunne umiddelbart erstatte 7- og 9-mandsspillene, og det giver meget god mening at fjerne en spiller fra hver kæde i forhold til fortsat at få mange af de samme linjer og vinkler i spillet som i 11-mands. Det er i hvert fald vores antagelse, som vi selvfølgelig gerne ser testet.

Hvis man skulle indføre 8v8 i stedet for 7v7 og 9v9, så ville man samtidig imødegå en del af de udfordringer, der ligger i de to foregående punkter; nemlig at det rent praktisk vil være nemmere for klubberne at gå til, samt at det vil mindske antallet af forskellige spilleformer. Et umiddelbart forslag kunne være, at man spiller 3v3 op til og med U-7 (og på laveste niveau i U-8), 5v5 i U-8 til og med U-10 (og laveste U-11 niveau) og så 8v8 i U-11 til og med U-13 (og laveste niveau i U-14 og frem), mens man fra U-14 spiller 11v11. Dette er naturligvis ikke en fast anbefaling, men et udspil til hvordan en fremtidig anbefaling kan se ud.

Areal for den enkelte spiller

Som en sidste ting har vi herunder lavet en liste over de forskellige spilleformer og det samlede areal pr. spiller, der er til rådighed på de forskellige banestørrelser.

Vi har i udarbejdelsen af denne rapport som sådan ikke behandlet disse tal eller brugt dem på nogen måde, men vi mener, det er vigtig viden i forhold til den kommende proces, hvor man på baggrund af resultaterne af denne undersøgelse skal i gang med en proces, hvor man beslutter nogle ting. Tallene ser således ud:

Spilleform	Banestørrelse	Kvm. pr. spiller
3v3	12x18 m.	36
3v3	13x21 m.	45,5
5v5	20x25 m.	50
5v5	24x30 m.	72
5v5	30x40 m.	120
5v5	32x51 m.	163,2
7v7	36x50 m.	128,6
7v7	40x56 m.	160
7v7	52,5x68 m.	255
7v7	56x68 m.	272
8v8	52,5x68 m.	223,1
9v9	68x72 m.	272
11v11	68x105 m.	324,5

Spilleformer og banestørrelser i børne- og ungdomsfodbold

Afslutning

Afslutning

Der skal fra DBU og styregruppen bag undersøgelsen lyde en stor tak til alle, der i større eller mindre omfang har været involveret i processen omkring undersøgelsen, der i sidste ende har sikret tilblivelsen af denne rapport. Tak til de klubber og spillere, der i sensæsonen 2012 sagde ja til at deltage i de godt 60 fodboldkampe, der har dannet baggrund for vores observationer. Tak til Vejlbj IK's kvindeseniører, der har forestået observationerne af de mange timers videomateriale med børne- og ungdomskampe. Tak til alle de folk internt i organisationen – såvel i DBU, som i lokalunionerne, der har bidraget til, at hele projektet blev gennemført.

Henvisninger

Læs mere om DBU's anbefalinger til god og udviklende børne- og ungdomsfodbold:

Børnefodbold

dbu.dk/Temaer/Holdninger_og_handlinger.aspx

Ungdomsfodbold

dbu.dk/ungdomsfodbold

Webtema

dbu.dk/spilleformer

Læs DBU's seneste udgivelse af holdningshæftet

Holdninger og handlinger:

dbu.dk/DBU_Broendby/bu/holdningshaefte_2012.pdf